Μεταμοντέρνες βουκολικές μετεξελίξεις
Η απόγονος της "Γκόλφω" στο ΚΘΒΕ

Σάββας Πατσαλίδης

☆

Δεν είναι αρνητική τοποθέτηση, απλώς γενική διαπίστωση. Παλαιότερα το σύστημα άφηνε την όποια "πρωτοπορία-εναλλακτική πρόταση" να ανθήσει εκτός κανόνος και κατόπιν "υφάρπαζε", εξαγόραζε ή διέλυε ό,τι έκρινε πως το βόλευε. Τώρα πρωτοπορία είναι το ίδιο το σύστημα. Αυτό χρηματοδοτεί και (πλέον) αυτό στεγάζει την αίρεση. Δηλαδή, από μόνο του παράγει τα αντι-σώματα εκείνα που το κάνουν πιο ανθεκτικό.

Δείτε τι γίνεται στο "Εθνικό" στην Αθήνα, ας πούμε. Από τη μια διαθέτει το υπόγειο

Γκαράζ του για να κάνει τις "άλλες" προτάσεις του και από την άλλη τους μεγάλους του χώρους του για τη διαφύλαξη των κατεστημένων ιδεών. Όλα σε μία συσκευασία, όπως οι ιδεολογίες και οι προσφορές στα σούπερ μάρκετ.

Αυτά σκεφτόμουν φεύγοντας από την "αιρετική" "**Γολφω: Made in Greece**" που είδα στο "Φουαγέ" της ΕΜΣ, με τη φροντίδα του καλού ηθοποιού Σίμου Κακάλα, ο οποίος ομολογώ πως έκανε με εντυπωσιακό τρόπο το σκηνοθετικό του ντεμπούτο σε ένα κρατικό περιβάλλον, όπου αισθητικά και ιδεολογικά όλα θα μπορούσαν να γυρίσουν μπούμερανγκ (παρά λίγο να την πάθει έτσι ο Μαρμαρινός με τον "**Εθνικό Ύμνο**").

Δεν ξέρω αν η διασκευή του θα ευχαριστούσε το συγγραφέα του έργου, Σπ. Περεσιάδη. Το βέβαιο είναι ότι ευχαρίστησε ένα κομμάτι από το σύγχρονο κοινό, όπως εξίσου βέβαιο είναι ότι ένα άλλο, ίσως μικρότερο (και γηραιότερο), δυσφόρησε βλέποντας να "προδίδονται" και να "καταπατούνται" δοκιμασμένες καλλιτεχνικές αξίες. Προσωπικά διασκέδασα αφάνταστα, όχι με το ίδιο το έργο (εκτιμώ πως είναι κάκιστο), αλλά με το παιχνίδι των κωδίκων και την πανέξυπνη αυτοαναφορικότητα της σκηνοθεσίας.

Με ένα κείμενο ψαλιδισμένο κατά το ήμισυ (κρατήθηκαν μόνο ορισμένες πυρηνικές σκηνές) και μια πολυσημαίνουσα σκηνική κατασκευή που λειτουργούσε σε τρία επίπεδα—σαν "ευκολοτάξιδο" σκηνικό μπουλουκιών, σαν στάνη "υψηλής τεχνολογίας" και καυτών ερωτικών και λοιπών βουκολικών συνευρέσεων, και σαν τεράστιο άλμπουμ της ελληνικότητας—, ο Κακάλας και οι συνεργάτες του έστησαν ένα οργιαστικό παιχνίδι ανάμεσα στο χτες και το σήμερα, ανάμεσα στο νεκρό θέατρο

και το ζωντανό. Κάθε σκηνή λειτουργούσε σαν μια τεράστια κωδικοποιημένη σελίδα, στην οποίαν μπαινόβγαιναν οι πάλαι ποτέ ήρωες του βουνού και του κάμπου—κουβαλώντας τα ενδυματολογικά τους ντεσού (σε κάπως πιο μοντέρνα κοπή)— έπαιρναν τις δέουσες πόζες (λες και έκαναν φωτογράφιση για το Vogue), πετούσαν ατακαριστά τα λόγια τους και αποχωρούσαν με στυλ.

Ήταν σαφέστατη η πρόθεση της σκηνοθεσίας να λειτουργήσει εν είδει μεταμπρεχτικού σχολιαστή επάνω στα κλισέ του γνωστού βουκολικού (και νόθου) είδους, που κάποτε προκαλούσε ποταμό δακρύων στους θεατές και μύριες τόσες συζητήσεις και κόντρες περί ελληνικότητας στους ειδικούς. Ο Κακάλας ρισκάρισε και στο τέλος κατάφερε από τη μια ν' ακουστεί (χωρίς να γελοιοποιηθεί) ο λόγος του πρωτοτύπου και από την άλλη ν' αποκτήσει σκηνική ορατότητα η παιγνιώδης συνεύρεσή του (ακόμη και η αμηχανία του) με το κείμενο, δηλαδή η περιπέτεια της "παρανάγνωσής" του. Έχοντας υπό μάλης ένα αυστηρότατο πλάνο πλοήγησης, δεν επέτρεψε ούτε κοιλιές ούτε λύσεις της αρπαχτής και της στιγμής. Σε όλα προσεχτικός, όπως και οι συνεργάτες του.

Η Σ. Κεκέ έδωσε μια Γκόλφω που κρατιόνταν από μια κλωστή. Κάνα δυο στιγμές πήγε να κυλήσει προς το μελόδραμα (αλα Χριστίνα Σύλβα), το κατάλαβε όμως και σταμάτησε εγκαίρως. Γενικά, είχε αυτοσυγκέντρωση, ελεγχόμενο πάθος και σωστή επαφή με την πλατεία.Υπέροχη η "Μπάρμπι-Σταυρούλα" από την Έλενα Μαυρίδου. Ύφος, στυλ, σωματική κίνηση, γκριμάτσες, νιαουρίσματα και παιχνιδίσματα, όλα καλά κουρδισμένα κι όλα χάρμα. Σε κάθε νέο ρόλο εμφανίζεται και πιο σίγουρος για τον εαυτό του ο Α. Μπαχαρίδης. Δείχνει ότι ξέρει να παίζει και να σχολιάζει τι παίζει. Ως "Τάσος" είχε φρεσκάδα, σωστή σωματική κίνηση και "ποζαριστή" άνεση. Με σωστούς ρυθμούς και καλή σκηνική παρουσία ο Θ. Οικονομίδης, έπλασε έναν Κίτσο καλά σχολιασμένο και αναγνωρίσιμο. Ενδιαφέρουσα φιγούρα η Μ. Καραμήτρη ως ο τρελός του χωριού και συνεχώς μέσα στο έργο και στην πηγή του γέλιου ο εξαιρετικός Γ. Τσιακμάκης.

Έξοχοι οι φωτισμοί του Τ. Δαηλίδη, με φαντασία η μουσική παρτιτούρα του Γ. Μπαντούκ, πολύ καλή η παρουσία του βίντεο (Χ. Καλός) στη ροή του έργου (ήταν ένα συνεχές σχόλιο) και ιδιαίτερα φιλόξενο το σκηνικό του Γ. Κατρανίτσα, το οποίο όχι μόνον επιβίωσε μέσα στην άχρωμη αίθουσα του Φουαγέ, αλλά κατάφερε σε κάποιο βαθμό να επιβάλει και την αισθητική του.

Μία παράσταση back to the future. Σε πολύ απλά ελληνικά: Όσοι δεν την είδατε χάσατε.

Αγγελιοφόρος της Κυριακής

18 Απριλίου 2004